

भाग ३

नेपाल सरकार

शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालयको

सूचना

संवत् २०८३ सालको नियमावली (नेराप) नम्बर ३०

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् (छैठौँ संशोधन)

नियमावली, २०८३

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् नियमावली, २०५१ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् ऐन, २०४५ को दफा १५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यी नियमहरूको नाम “प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् (छैठौँ संशोधन) नियमावली, २०८३” रहेको छ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् नियमावली, २०५१ को नियम २ मा संशोधन : प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् नियमावली, २०५१ (यस पछि “मूल नियमावली” भनिएको) को नियम २ को,-

(१) खण्ड (ड) मा रहेका “राष्ट्रिय सीप परीक्षण समिति” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता र सीप परीक्षण समिति” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(२) खण्ड (छ) पछि देहायका खण्ड (ज) र (झ) थपिएका छन् :-

"(ज) "राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता" भन्नाले औपचारिक, अनौपचारिक वा अरीतिक पद्धतिबाट व्यक्तिले हासिल गरेको शैक्षिक र व्यावसायिक उपाधि सम्झनु पर्छ।

(झ) "दक्षता" भन्नाले पेशागत क्षेत्रको निर्दिष्ट मापदण्ड बमोजिमको ज्ञान, सीप, मूल्यमान्यता तथा व्यवहार सफलतापूर्वक प्रदर्शन गर्नसक्ने सक्षमता (कम्पिटेन्सी) सम्झनु पर्छ।"

३. मूल नियमावलीको परिच्छेद-३ को परिच्छेद शीर्षकमा संशोधन : मूल नियमावलीको परिच्छेद-३ को परिच्छेद शीर्षकमा रहेको "सीपको" भन्ने शब्दको सट्टा "राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता र सीपको" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

४. मूल नियमावलीको नियम ८ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ८ को सट्टा देहायको नियम ८ राखिएको छ :-

"८. राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता र सीप परीक्षण समितिको

गठन : (१) व्यावसायिक योग्यता तथा सीपको वर्गीकरण, परीक्षण तथा प्रमाणीकरण सम्बन्धमा आवश्यक काम गर्न देहायको राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता र सीप परीक्षण समिति गठन गरिएको छ :-

(क) सदस्य-सचिव, परिषद् - संयोजक

- (ख) त्रिभुवन विश्वविद्यालय,
इन्जिनियरिङ् अध्ययन
संस्थानको डीन वा निजले
तोकेको सो संस्थानको
राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी
सरहको व्यक्ति -सदस्य
- (ग) सहसचिव, शिक्षा तथा
खेलकुद मन्त्रालय - सदस्य
- (घ) सहसचिव, परीक्षा तथा
सिफारिस महाशाखा,
लोक सेवा आयोग -सदस्य
- (ङ) महानिर्देशक, सहरी विकास
तथा भवन निर्माण विभाग -सदस्य
- (च) महानिर्देशक, श्रम तथा
व्यवसायजन्य सुरक्षा
विभाग -सदस्य
- (छ) महानिर्देशक, उद्योग विभाग -सदस्य
- (ज) अध्यक्ष, घरेलु तथा साना
उद्योग महासङ्घ -सदस्य
- (झ) अध्यक्ष, शिक्षा, सीप
विकास तथा रोजगार
समिति, उद्योग वाणिज्य
महासङ्घ -सदस्य
- (ञ) अध्यक्ष, नेपाल उद्योग
परिसङ्घ -सदस्य

- (ट) अध्यक्ष, निर्माण व्यवसायी
महासङ्घ नेपाल -सदस्य
- (ठ) निजीस्तरमा व्यावसायिक
तालीम प्रदान गर्ने
संस्थाहरू मध्येबाट राष्ट्रिय
व्यावसायिक योग्यता र
सीप परीक्षण समितिले
मनोनयन गरेको एकजना -सदस्य
- (ड) श्रमिकहरूको व्यावसायिक
सङ्घ, सङ्गठनहरू
मध्येबाट परिषद्ले
मनोनयन गरेको दुईजना -सदस्य
- (ढ) निर्देशक (राष्ट्रिय
व्यावसायिक योग्यता र सीप
परीक्षण हेर्ने), परिषद् -सदस्य-सचिव

(२) उपनियम (१) को खण्ड (ठ) र (ड) बमोजिम
मनोनीत सदस्यहरूको पदावधि दुई वर्षको हुनेछ।

(३) उपनियम (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए
तापनि उपनियम (१) को खण्ड (ठ) र (ड) बमोजिम
मनोनीत सदस्यको कार्य सम्पादन सन्तोषजनक नदेखिएमा
उपनियम (१) बमोजिमको समितिको संयोजकले निजलाई
जुनसुकै बखत पदबाट हटाउन सक्नेछ।

तर त्यसरी पदबाट हटाउनु अघि निजलाई सफाइ पेस
गर्ने मनासिब मौकाबाट वञ्चित गरिने छैन।

(४) उपनियम (१) बमोजिमको समितिको सदस्यमा सम्बन्धित विधागत सीप उपसमितिका अध्यक्ष पदेन सदस्य हुनेछन्।

(५) उपनियम (१) बमोजिमको समितिले आवश्यक देखेमा कुनै विशेषज्ञ वा सल्लाहकारलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

तर त्यस्तो विशेषज्ञलाई मत दिने अधिकार हुनेछैन।

(६) परिषद्को राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता र सीप परीक्षण समिति हेर्ने महाशाखाले उपनियम (१) बमोजिमको समितिको सचिवालयको रूपमा काम गर्नेछ। "

५. **मूल नियमावलीको नियम ९ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम ९ को उपनियम (५) को सट्टा देहायको उपनियम (५) राखिएको छ :-

"(५) राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता र सीप परीक्षण समितिको बैठकको निर्णय छुट्टै पुस्तिकामा अभिलेख गरिनेछ र त्यस्तो निर्णय बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्ति र उपस्थित सदस्यले दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नु पर्नेछ। "

६. **मूल नियमावलीको नियम १० मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम १० को,-

(१) ठाउँ ठाउँमा रहेका "सीपको दक्षता" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता र सीपको दक्षता" भन्ने शब्दहरू राखी ठाउँ-ठाउँमा रहेका "सीप" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता तथा सीप" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(२) खण्ड (क) पछि देहायको खण्ड (क१) थपिएको छ:-

"(क१) राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने।"

(३) खण्ड (घ१) पछि देहायका खण्ड (घ२) र (घ३) थपिएका छन् :-

"(घ२) राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यताको वर्गीकरण, राष्ट्रिय दक्षता प्रमाणिका (नेशनल कम्पिटेन्सी स्ट्याण्डर्ड) विकास, दक्षता परीक्षण र प्रमाणीकरण, सीप तथा व्यावसायिक योग्यताको परीक्षण, मूल्याङ्कनकर्ताको अनुमति प्रदान गर्ने।"

(घ३) राष्ट्रिय सीप परीक्षणबाट सीप प्रमाणीकरण भएका व्यक्तिको योग्यतालाई राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता प्रारूप बमोजिमको योग्यता निर्धारण तथा मिलानसम्बन्धी कार्य गर्ने।"

७. मूल नियमावलीमा नियम १०ख. थप : मूल नियमावलीको नियम १०क. पछि देहायको नियम १०ख. थपिएको छ :-

"१०ख. राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यताको तह र मान्यता :
राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यताको प्रमाणपत्रको तह वा श्रेणीको मान्यता देहायबमोजिम हुनेछ :-

योग्यताको तह/श्रेणी	मान्यता
एक	आधारभूत तह एक (प्रारम्भिक)
दुई	आधारभूत तह दुई
तीन	आधारभूत तह तीन
चार	राष्ट्रिय प्राविधिक प्रमाणपत्र
पाँच	राष्ट्रिय डिप्लोमा (प्राविधिक)
छ	स्नातक (प्राविधिक)"

८. **मूल नियमावलीको नियम ११ मा संशोधन** : मूल नियमावलीको नियम ११ को नियम शीर्षकमा रहेका "सीप स्तर" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता र सीपको स्तर" भन्ने शब्दहरू राखी सोही नियममा रहेका "सीपको दक्षताको" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता र सीपको दक्षताको" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

९. **मूल नियमावलीको नियम १२ मा संशोधन** : मूल नियमावलीको नियम १२ को सट्टा देहायको नियम १२ राखिएको छ :-

“१२. **उपसमिति गठन गर्न सक्ने** : (१) परिषद्ले राष्ट्रिय सीप परीक्षण तथा प्रमाणिकरण र व्यावसायिक योग्यता सम्बन्धी काम गर्न आवश्यकताअनुसार विधागत सीप (सेक्टरल स्कील) उपसमिति, प्राविधिक वा विशेषज्ञ उपसमिति गठन गर्न सक्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको
उपसमितिको गठन, काम, कर्तव्य र अधिकार तथा
अन्य कार्यविधि परिषद्ले तोके बमोजिम हुनेछ । "

१०. मूल नियमावलीमा परिच्छेद-३क. थप : मूल नियमावलीको
परिच्छेद-३ पछि देहायको परिच्छेद-३क. थपिएको छ :-

"परिच्छेद-३क.

पाठ्यक्रम र समकक्षता निर्धारण

१२क. पाठ्यक्रम निर्धारण समिति : (१) परिषद्द्वारा
सञ्चालित कार्यक्रमको पठनपाठन तथा तालीम
पाठ्यक्रम विकास गर्न देहाय बमोजिमको पाठ्यक्रम
निर्धारण समिति रहनेछ :-

- | | |
|---|---------|
| (क) उपाध्यक्ष, परिषद् | -संयोजक |
| (ख) सदस्य-सचिव, परिषद् | -सदस्य |
| (ग) सहसचिव (प्राविधिक
शिक्षा हेर्ने), शिक्षा तथा
खेलकुद मन्त्रालय | -सदस्य |
| (घ) सहसचिव (योजना हेर्ने),
पूर्वाधार विकास
मन्त्रालय | -सदस्य |
| (ड) सहसचिव (योजना हेर्ने),
युवा, श्रम तथा रोजगार
मन्त्रालय | -सदस्य |
| (च) सहसचिव (योजना हेर्ने),
स्वास्थ्य तथा खाद्य
सुरक्षा मन्त्रालय | -सदस्य |

- (छ) महानिर्देशक, पाठ्यक्रम
विकास केन्द्र, शिक्षा
तथा खेलकुद मन्त्रालय -सदस्य
- (ज) प्रमुख, पाठ्यक्रम
विकास केन्द्र, त्रिभुवन
विश्वविद्यालय -सदस्य
- (झ) परीक्षा नियन्त्रक,
परिषद् -सदस्य
- (ञ) निर्देशक (राष्ट्रिय
व्यावसायिक योग्यता र
सीप परीक्षण समिति
हेर्ने), परिषद् -सदस्य
- (ट) आङ्गिक शिक्षालय
प्रमुख मध्येबाट
पाठ्यक्रम निर्धारण
समितिले मनोनयन
गरेको एक जना -सदस्य
- (ठ) राष्ट्रियस्तरको उद्योग
वाणिज्य सङ्घ,
महासङ्घहरूका
अध्यक्षहरूमध्येबाट
पाठ्यक्रम निर्धारण
समितिले मनोनयन
गरेको एकजना -सदस्य

(ड) निर्देशक, पाठ्यक्रम
विकास तथा समकक्षता
निर्धारण महाशाखा,
परिषद् -सदस्य-सचिव

(२) उपनियम (१) को खण्ड (ट) र (ठ) बमोजिम मनोनीत सदस्यको पदावधि दुई वर्षको हुनेछ र पदावधि समाप्त भएपछि निजलाई पुनः एक पटक मनोनयन गर्न सकिनेछ।

(३) उपनियम (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उपनियम (१) को खण्ड (ट) र (ठ) बमोजिम मनोनीत सदस्यको कार्य सम्पादन सन्तोषजनक नदेखिएमा उपनियम (१) बमोजिमको समितिको संयोजकले निजलाई जुनसुकै बखत पदबाट हटाउन सक्नेछ।

तर त्यसरी पदबाट हटाउनु अघि निजलाई सफाइ पेस गर्ने मनासिब मौकाबाट वञ्चित गरिने छैन।

(४) उपनियम (१) बमोजिमको समितिले सम्बन्धित विषय विज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

तर त्यस्तो विषय विज्ञलाई मत दिने अधिकार हुनेछैन।

(५) उपनियम (१) बमोजिमको समितिको बैठक सो समितिको संयोजकले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ।

(६) उपनियम (१) बमोजिमको समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

१२ख. पाठ्यक्रम निर्धारण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : पाठ्यक्रम निर्धारण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ :-

(क) प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षाका विभिन्न विधामा सञ्चालन हुने डिप्लोमा तह तथा प्रमाणपत्र तह, प्रि-डिप्लोमा तह र छोटो अवधिका सीप विकास तालीम सम्बन्धी कार्यक्रमका पाठ्यक्रम निर्माण, परिमार्जन र अद्यावधिक गरी लागु गर्ने,

(ख) खण्ड (क) बमोजिम पाठ्यक्रम निर्धारण गर्दा राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता प्रारूप बमोजिम हुनेगरी क्रेडिट निर्धारण, पाठ्यक्रमको तह निर्धारण तथा पाठ्यक्रम तथा पाठ्यपुस्तकको छनौट गरी स्वीकृति प्रदान गर्ने, र

(ग) परिषद्ले तोकेको अन्य कार्य गर्ने, गराउने।

१२ग. समकक्षता निर्धारण समिति : (१) स्वदेशी तथा विदेशी शिक्षण संस्थाबाट प्राविधिक तथा व्यावसायिक

शिक्षाका डिप्लोमा तथा प्रमाणपत्र सरहको उपाधिको समकक्षता निर्धारण गर्नका लागि देहायको समकक्षता निर्धारण समिति रहनेछ :-

- | | | |
|-----|---|-------------|
| (क) | उपाध्यक्ष, परिषद् | -संयोजक |
| (ख) | सदस्य-सचिव, परिषद् | -सदस्य |
| (ग) | सहसचिव (प्राविधिक शिक्षा हेर्ने), शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय | -सदस्य |
| (घ) | सहसचिव (समकक्षता हेर्ने), लोक सेवा आयोग | -सदस्य |
| (ङ) | महानिर्देशक, पाठ्यक्रम विकास केन्द्र, शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय | -सदस्य |
| (च) | प्रमुख, समकक्षता हेर्ने, विश्वविद्यालय अनुदान आयोग | -सदस्य |
| (छ) | व्यावसायिक परिषद्का अध्यक्षहरू मध्येबाट संयोजकले मनोनयन गरेका दुई जना | -सदस्य |
| (ज) | निर्देशक, पाठ्यक्रम तथा समकक्षता महाशाखा, परिषद् | -सदस्य-सचिव |

(२) उपनियम (१) को खण्ड (छ) बमोजिम मनोनित सदस्यको पदावधि दुई वर्षको हुनेछ र

पदावधि समाप्त भएपछि निजलाई पुनः एक पटक मनोनयन गर्न सकिनेछ।

(३) उपनियम (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उपनियम (१) को खण्ड (छ) बमोजिम मनोनीत सदस्यको कार्य सम्पादन सन्तोषजनक नदेखिएमा उपनियम (१) बमोजिमको समितिको संयोजकले निजलाई जुनसुकै बखत पदबाट हटाउन सक्नेछ।

तर त्यसरी पदबाट हटाउनु अघि निजलाई सफाइ पेस गर्ने मनासिब मौकाबाट वञ्चित गरिने छैन।

(४) उपनियम (१) बमोजिमको समितिले आवश्यक देखेमा सम्बन्धित विषय विज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

तर त्यस्तो विषय विज्ञलाई मत दिने अधिकार हुनेछैन।

(५) उपनियम (१) बमोजिमको समितिको बैठक सो समितिको संयोजकले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ।

(६) उपनियम (१) बमोजिमको समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ।

१२घ. समकक्षता निर्धारण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : समकक्षता निर्धारण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ :-

- (क) स्वदेशी तथा विदेशी विश्वविद्यालय, बोर्ड तथा शैक्षिक संस्थाद्वारा प्रदान गरिएको डिप्लोमा तथा प्रमाणपत्र तह र प्रि-डिप्लोमा तहको प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षाको प्राज्ञिक तहको शैक्षिक प्रमाणपत्रको समकक्षता निर्धारण गरी समकक्षताको प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने,
- (ख) प्राविधिक तथा व्यावसायिक विधाका डिप्लोमा तथा प्रमाणपत्र तह र प्रि-डिप्लोमा तहको समकक्षता निर्धारणको लागि प्रचलित कानूनबमोजिम गर्नुपर्ने अन्य कार्य गर्ने।"

११. मूल नियमावलीको नियम १३ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम १३ को उपनियम (१) मा रहेका "सीप अभिवृद्धि तालीम" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "व्यावसायिक योग्यता तथा सीप अभिवृद्धि तालीम" भन्ने शब्दहरू राखी सोही उपनियमको खण्ड (घ) मा रहेका "श्रम विभाग" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभाग" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

१२. मूल नियमावलीको नियम १४ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम १४ को उपनियम (५) को सट्टा देहायको उपनियम (५) राखिएको छ :-

"(५) तालीम समितिको बैठकको निर्णय छुट्टै पुस्तिकामा अभिलेख गरिनेछ र त्यस्तो निर्णय बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्ति र उपस्थित सदस्यले दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नु पर्नेछ।"

१३. **मूल नियमावलीमा नियम १६क. थप :** मूल नियमावलीको नियम १६ पछि देहायको नियम १६क. थपिएको छ :-

"१६क. एप्रेन्टिससिप ढाँचामा तालीम सञ्चालन सम्बन्धी

व्यवस्था : (१) परिषद्ले प्रचलित कानूनबमोजिम स्थापित कुनै उद्योग वा सेवा क्षेत्र सञ्चालन गर्ने निकायसँग दक्षतामा आधारित एप्रेन्टिससिप ढाँचामा तालीम सञ्चालनको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउन सक्नेछ।

(२) एप्रेन्टिससिप ढाँचामा तालीम सञ्चालन गर्ने उद्योग वा सेवा क्षेत्रको निर्धारण सम्बन्धी मापदण्ड र अन्य व्यवस्था परिषद्ले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ।"

१४. **मूल नियमावलीमा नियम २४क. थप :** मूल नियमावलीको नियम २४ पछि देहायको नियम २४क. थपिएको छ :-

"२४क. स्तर निर्धारण तथा प्रत्यायन समिति :

(१) प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालीम प्रदायक शिक्षालय तथा सञ्चालित कार्यक्रमको स्तर निर्धारण तथा प्रत्यायन सम्बन्धी कार्यको लागि परिषद्मा देहायको स्तर निर्धारण तथा प्रत्यायन समिति रहनेछ :-

- (क) सदस्य-सचिव, परिषद् -संयोजक
- (ख) सहसचिव (प्राविधिक शिक्षा हेर्ने), शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय -सदस्य
- (ग) निर्देशक, प्राविधिक महाशाखा, परिषद् -सदस्य
- (घ) अध्यक्ष, शिक्षा, सीप विकास र रोजगार समिति, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासङ्घ -सदस्य
- (ङ) अध्यक्ष, सम्बन्धित विधागत सीप उपसमिति -सदस्य
- (च) रजिष्ट्रार, स्तर निर्धारण हुने कार्यक्रमसँग सम्बन्धित व्यावसायिक परिषद् -सदस्य
- (छ) प्रतिनिधि, गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन सचिवालय, विश्वविद्यालय अनुदान आयोग -सदस्य
- (ज) स्तर निर्धारण सम्बन्धी विज्ञमध्येबाट स्तर निर्धारण तथा प्रत्यायन समितिले मनोनयन गरेको एक जना -सदस्य
- (झ) निर्देशक, स्तर निर्धारण तथा सम्बन्धन विषय हेर्ने महाशाखा, परिषद् -सदस्य-सचिव

(२) उपनियम (१) बमोजिमको समितिको काम र कर्तव्य देहायबमोजिम हुनेछ :-

- (क) प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालीम प्रदायक शिक्षालय तथा सञ्चालित कार्यक्रमको स्तर निर्धारण तथा प्रत्यायनका लागि आवश्यक संरचना, ढाँचा, मूल्याङ्कनका मापदण्ड, मूल्याङ्कन सूचक, प्रक्रिया र आवश्यक फाराम तथा अन्य कागजातको ढाँचा निर्धारण गर्ने,
- (ख) स्तर निर्धारण तथा प्रत्यायन सम्बन्धमा वार्षिक नीति, कार्ययोजना तथा कार्यक्रम स्वीकृतिको लागि परिषद् समक्ष सिफारिस गर्ने,
- (ग) स्तर निर्धारण तथा प्रत्यायन सम्बन्धमा परिषद्बाट स्वीकृत वार्षिक नीति, कार्ययोजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्ने,
- (घ) स्तर निर्धारण तथा प्रत्यायन सम्बन्धमा परिषद्बाट भएका

- निर्णय कार्यान्वयन गर्ने,
- (ड) शिक्षालयको स्तर निर्धारण गरी प्रत्यायन प्रमाणपत्र प्रदान गर्न सिफारिस गर्ने,
- (च) शिक्षालयको स्तर निर्धारण तथा प्रत्यायनका लागि आवश्यकता अनुसार कार्यटोली गठन गरी काम, कर्तव्य र अधिकार तोक्ने,
- (छ) स्तर निर्धारण तथा प्रत्यायन भएका शिक्षालयलाई स्थायी सम्बन्धनका लागि परिषद् समक्ष सिफारिस गर्ने,
- (ज) स्तर निर्धारण भएका तथा प्रत्यायनकृत शिक्षालयलाई अनुदान उपलब्ध गराउन परिषद् समक्ष सिफारिस गर्ने,
- (झ) स्तर निर्धारण तथा प्रत्यायन सम्बन्धी अन्य काम गर्ने गराउने,
- (ञ) परिषद्ले तोकेका अन्य कार्य गर्ने । "

१५. मूल नियमावलीमा नियम २५क. र २५ख. थप : मूल नियमावलीको नियम २५ पछि देहायका नियम २५क. र २५ख. थपिएका छन् :-

"२५क. परीक्षा समितिको गठन : (१) प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालीमका विभिन्न क्षेत्रका सङ्काय तथा कार्यक्रममा स्वीकृत पाठ्यक्रम बमोजिम सञ्चालन हुने विभिन्न तहका प्रशिक्षार्थी छनौट, भर्ना, रजिष्ट्रेशन, परीक्षा, मूल्याङ्कन र उपाधि प्रदान गर्नका लागि देहाय बमोजिमको एक परीक्षा समिति रहनेछ :-

- | | |
|---|---------|
| (क) उपाध्यक्ष, परिषद् | -संयोजक |
| (ख) सदस्य-सचिव, परिषद् | -सदस्य |
| (ग) महानिर्देशक, शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र | -सदस्य |
| (घ) परीक्षा नियन्त्रक, त्रिभुवन विश्वविद्यालय | -सदस्य |
| (ङ) सदस्य-सचिव, राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड | -सदस्य |
| (च) परीक्षा सञ्चालन सम्बन्धमा विशेष दखल भएका व्यक्तिमध्येबाट संयोजकबाट मनोनीत कम्तीमा एक जना महिला सहित दुई जना | -सदस्य |
| (छ) निर्देशक, पाठ्यक्रम विकास तथा समकक्षता महाशाखा, परिषद् | -सदस्य |
| (ज) परीक्षा नियन्त्रक, परीक्षा | |

नियन्त्रण कार्यालय, परिषद् -सदस्य-सचिव

(२) उपनियम (१) को खण्ड (च) बमोजिम मनोनीत सदस्यको पदावधि दुई वर्षको हुनेछ र पदावधि समाप्त भएपछि निजलाई लागि पुनः एक पटक मनोनयन गर्न सकिनेछ।

(३) उपनियम (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उपनियम (१) को खण्ड (च) बमोजिम मनोनीत सदस्यको कार्य सम्पादन सन्तोषजनक नदेखिएमा उपनियम (१) बमोजिमको समितिको संयोजकले निजलाई जुनसुकै बखत पदबाट हटाउन सक्नेछ।

तर त्यसरी पदबाट हटाउनु अघि निजलाई सफाइ पेस गर्ने मनासिब मौकाबाट वञ्चित गरिने छैन।

(४) उपनियम (१) बमोजिमको समितिले आवश्यक देखेमा परीक्षा सम्बन्धी कुनै विशेषज्ञलाई परीक्षा समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

तर त्यस्तो विशेषज्ञलाई मत दिने अधिकार हुनेछैन।

(५) उपनियम (१) बमोजिमको समितिले आफूमा निहित अधिकारमध्ये केही अधिकार उपसमिति, कार्यटोली, परीक्षा नियन्त्रक, परिषद् प्रदेश कार्यालय, शिक्षालय वा कुनै अधिकृतस्तरको कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ।

(६) उपनियम (१) बमोजिमको समितिको

सचिवालय परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयमा रहनेछ।

२५ख. परीक्षा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :

(१) परीक्षा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ :-

(क) पाठ्यक्रमले तोकेबमोजिम मोडुलर सहितका प्रि-डिप्लोमा तह, डिप्लोमा तह, एडभान्स डिप्लोमा तहका प्रशिक्षार्थी छनौट, भर्ना, रजिष्ट्रेशन, परीक्षा सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा नतिजा प्रकाशन र प्रमाणपत्र वितरण सम्बन्धी काम गर्ने,

(ख) परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य परिषद्को प्रदेश कार्यालय वा शिक्षालयमा गर्ने गराउने गरी आवश्यक व्यवस्था गर्ने, र

(ग) परीक्षा व्यवस्थापन, परीक्षण, मूल्याङ्कन, नतिजा प्रकाशन र उपाधि तथा प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने सम्बन्धी अन्य प्रक्रियागत तथा प्राविधिक

विषयमा आवश्यक निर्णय
गर्ने । "

१६. **रूपान्तर** : मूल नियमावलीको ठाउँ ठाउँमा रहेका "परीक्षण समिति" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता र सीप परीक्षण समिति" भन्ने शब्दहरू राखी रूपान्तर गरिएको छ ।

आज्ञाले,
चूडामणि पौडेल
नेपाल सरकारको सचिव ।